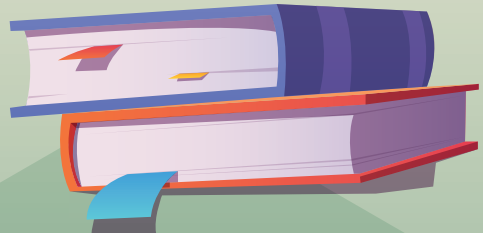
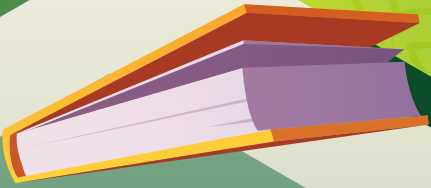




DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

10.
SINIF

SİYER ETKİNLİK KİTABI





**DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ**

10. SINIF
SİYER
ETKİNLİK
KİTABI

YAZARLAR

Dr. Fatma BALCI ARVAS
Dr. Numan KONAKLI
Ayşe SAĞLAM
Hüseyin ÇINAR
Süleyman EMİROĞLU

Editör

Süleyman EMİROĞLU

Dil Uzmanı

Mehmet Emin SARIKAYA

Program Geliştirme Uzmanı

Talip AYDEMİR

Ölçme ve Değerlendirme Uzmanı

Hülya ERDUL

**Rehberlik ve Psikolojik Danışma
Uzmanı**

Kenan PINARBAŞI

Mevlüt SELVİ

Grafik Tasarım Uzmanı

Hakan AVLUKARI

Meryem ÜNSEL

Yahya ÖZTÜRK

İÇİNDEKİLER

2. Ünite

Hız. Peygamber'in Risalet Öncesi Hayatı

1. KAZANIM: Peygamberimizin soyunu ve aile ortamını tanır.

- 1. ETKİNLİK: BOŞLUK DOLDURMA 6
- 2. ETKİNLİK: TAMAMLAYALIM 9

2. KAZANIM: Peygamberimizin çocukluk dönemini açıklar.

- 3. ETKİNLİK: DOĞRU-YANLIŞ OYUNU 12
- 4. ETKİNLİK: SIRA SENDE 15

3. KAZANIM: Peygamberimizin gençlik döneminin genel özelliklerini açıklar.

- 5. ETKİNLİK: TİYATRO CANLANDIRALIM 17
- 6. ETKİNLİK: BOŞLUK DOLDURMA 20

4. KAZANIM: Peygamberimizin aile bireyleri ile ilişkilerini ideal bir model olarak benimser.

- 7. ETKİNLİK: BUL-YORUMLA 23
- 8. ETKİNLİK: İLKELER ÇIKARALIM 26

5. KAZANIM: Peygamberimizin nübüvvet öncesi erdemli davranışlarını kendine örnek alır.

- 9. ETKİNLİK: ŞİİR DİLİYLE 28
- 10. ETKİNLİK: ÖZ DEĞERLENDİRME 30

6. KAZANIM: Peygamberimizin Hirâ'daki tefekkür sürecini değerlendirir.

- 11. ETKİNLİK: OKU-YORUM 32
- 12. ETKİNLİK: FOTOĞRAFLI-YORUM 34

KİTABIMIZI TANIYALIM

Ders adı

Sınıf

Kazanım

Etkinlik sıra numarası

Etkinlik süresi

Ünite adı

Etkinlik süreci
açıklaması

Değerlendirme
yöntemi

Etkinlik adı

Etkinlik yönergesi

Etkinlik alanı

Cevap
anahtarı

ETKİNLİK 5
SIYER
1. Ünite: İslamiyet Öncesi Arap Yarımadası
20 dk.

Kazanım: İslamiyet öncesi Arap Yarımadası'nın coğrafi, siyasi, sosyal, kültürel, ekonomik yapısını ve dinî özelliklerini tanıyarak.

Süreç:

- Öğrencilere İslamiyet öncesi Arap Yarımadası'nın coğrafi, siyasi ve ekonomik yapısını ile ilgili bir etkinlik yapacakları bildirilir.
- Öğrencilere bu etkinliğin nasıl bir sonuçla ulaşılabileceği açıklanır.
- Önceden hazırlanan ve çoğaltılan Ek-1 dağıtılır.
- Öğrencilerden Ek-1'deki yönergeler doğrultusunda soruları yanıtlamaları istenir.
- Soruları yanıtlamadan sonra gönüllü öğrencilere söz hakkı verilir. Cevapların doğruluğu tartışılarak açıklanır.
- Cevaplar öğretmen tarafından değerlendirilerek etkinlik tamamlanır.

Değerlendirme: Soru ve cevaplarla kazanımın gerçekleşip gerçekleşmediği kontrol edilir.

HARİTA-YORUM
ETKİNLİK 5
Ek-1
20 dk.

1. İslam öncesi Arap Yarımadası'na ve çevresini gösteren harita üzerinde işaretlenmiş bölgelere aşağıda verilen önemli bilgi, devlet, şehir ve deniz isimlerini yerleştiriniz.
Arap Yarımadası, Mekke, Yezirib, Taif, Sasani (Fars) İmparatorluğu, Bizans İmparatorluğu, Gassaniler, Habeş Krallığı, Himyar Devleti, Kızıldeniz, Basra Körfezi, Arap Denizi, Akdeniz.



2. "Arap Yarımadası'nın büyük bir bölümünün çöllerle kaplı olması buranın insanın ortak bir tarih ve kadere sahip olmasında etkili oldu. Yağmurları azlığı, uzun süren kuraklıkların görülmesi" Yarımada'nın büyük bir bölümünde düzenli tarımı mümkün vermiyordu. Tarım imkanı olan yerlerde de yağışların düzensizliği ve kuraklıklar sonucu kıtlıklar görülebiliyordu. Bu durumda Yarımada insanı, başta gıda gibi en temel ihtiyaçları dahil olmak üzere bir çok gereksinimini kendisine yakın bölgelerden karşılamak zorundaydı. Çölün ortaya çıkarttığı bu olumsuz koşullar Yarımada'da ticareti canlandırır ve geliştirir. Arap Yarımadası'nın diğer bir coğrafi özelliği olarak Akdeniz ve Hint Okyanusu arasında olması ve iki dünyayı birbirine bağlaması burayı uzak mesafeler arası transit ticaretin merkezi haline getirdi. Özellikle çölün aşınması büyük kolaylık sağlayan çölün gemi inşa edilmesine de elverişli olmasına her iki dünya arasında aracılığı kolaylaştırdı. Her yıl her iki tarafın mallarını karşılıklı olarak süratle taşı-maktaydı. Böylece Arap Yarımadası'nda ekonomik hayatın merkezinde ticaret yer alırdı. Yarımada'yı bir ağ gibi kucaklayan pazarlar her yıl belirli mevsimlerde düzenli olarak kurulmaktaydı ve neredeyse her ay bir pazar düpmekteydi."
(Fahat BAL, Çölün Ekonomisi: İslam Öncesi Arap Yarımadası'nda Ticaret, Örtaklık, Para Ve Kredi, Akademik Otis Dergi, 2016, C. 8, S. 1, s. 16-17.)

Metinde yer alan Arap Yarımadası'nın coğrafi ve ekonomik koşullarının Hz. Peygamber'in tebliğine olan etkisini yorumlayınız.

HARİTA-YORUM
ETKİNLİK 5
Ek-2
20 dk.

CEVAP ANAHTARI



**ÜNİTE
2**

**HZ.
PEYGAMBER'İN
RİSALET
ÖNCESİ HAYATI**

10**ETKİNLİK 1****SİYER****2. Ünite: Hz. Peygamber'in
Risalet Öncesi Hayatı 15 dk.****Kazanım:** Peygamberimizin soyunu ve aile ortamını tanır.**Süreç**

1. Ek-1 çoğaltılarak öğrencilere dağıtılır.
2. Bu etkinlikte nasıl bir sonuca ulaşılacak istendiği açıklanır.
3. Öğrencilerden verilen kelimeler esas alınarak ilgili boşlukları doldurmaları istenir.
4. Verilen süre sonunda gönüllü öğrencilerin cevapları sınıfta okutulur.
5. Cevaplarla ilgili yanlışlık varsa öğretmen tarafından düzeltilerek etkinlik tamamlanır.

Değerlendirme

Soru ve cevaplarla kazanımın gerçekleşip gerçekleşmediği kontrol edilir.



Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerlere verilen kelimelerden doğru olanları yazınız.

Abdullah

Ebu Talib

Zübeyr

Şeybe

Kusay b. Kilâb

Hâris

Âmine

Fıhr b. Mâlik

Abdülmuttalib

1 Peygamberimizin (s.a.v.) amcalarından ve ile halalarından Beyzâ, Âtike, Berre, Ümeyme ve Ervâ, babasının öz kardeşleriydi. Anneleri Mahzûmoğullarından Fâtı-ma bnt. Amr'dı.

2 Peygamber Efendimizin babası, gençlik çağına girince Zühreoğullarından Vehb b. Abdimenâf'ın kızı ile evlendi.

3 Mekke halkına en büyük hizmeti Peygamberimizin (s.a.v.) dördüncü dedesi dağınık hâlde yaşayan Kureyşlileri birleştirip Mekke şehir devletini kurarak yapmıştır.

4 Hz. Peygamber'in dedelerinden, Kâbe'yi yıkmak için gelen Yemen Kralı Hassân b. Abdülkûlâl'in ordusunu bozguna uğratarak Kâbe'yi korumuştur.

5 Asıl ismi olan Peygamber Efendimizin dedesi lakabı ile meşhur olmuştur. Uzun zamandır kaybolan zemzem kuyusunu oğlu ile kazıp Rabb'inin lütfuyla yeniden faaliyete geçirmiştir.

CEVAP ANAHTARI

- 1 Peygamberimizin (s.a.v.) amcalarından **Ebu Talib** ve **Zübeyr** ile halalarından Beyzâ, Âtike, Berre, Ümeyme ve Ervâ, babasının öz kardeşleriydi. Anneleri Mahzûmoğullarından Fâtıma bnt. Amr'dı.
- 2 Peygamber Efendimizin babası **Abdullah**, gençlik çağına girince Zühreoğullarından Vehb b. Abdimenâf'ın kızı **Âmine** ile evlendi.
- 3 Mekke halkına en büyük hizmeti Peygamberimizin (s.a.v.) dördüncü dedesi **Kusay b. Kilâb** dağınık hâlde yaşayan Kureyşlileri birleştirip Mekke şehir devletini kurarak yapmıştır.
- 4 Hz. Peygamber'in dedelerinden **Fihri b. Mâlik**, Kâbe'yi yıkmak için gelen Yemen Kralı Hassân b. Abdülkûlâl'in ordusunu bozguna uğratarak Kâbe'yi korumuştur.
- 5 Asıl ismi **Şeybe** olan Peygamber Efendimizin dedesi **Abdülmuttalib** lakabı ile meşhur olmuştur. Uzun zamandır kaybolan zemzem kuyusunu oğlu **Hâris** ile kazıp Rabb'inin lütfuyla yeniden faaliyete geçirmiştir.

10

ETKİNLİK

2

SİYER

2. Ünite: Hz. Peygamber'in
Risalet Öncesi Hayatı

15 dk.

Kazanım: Peygamberimizin soyunu ve aile ortamını tanır.

Süreç

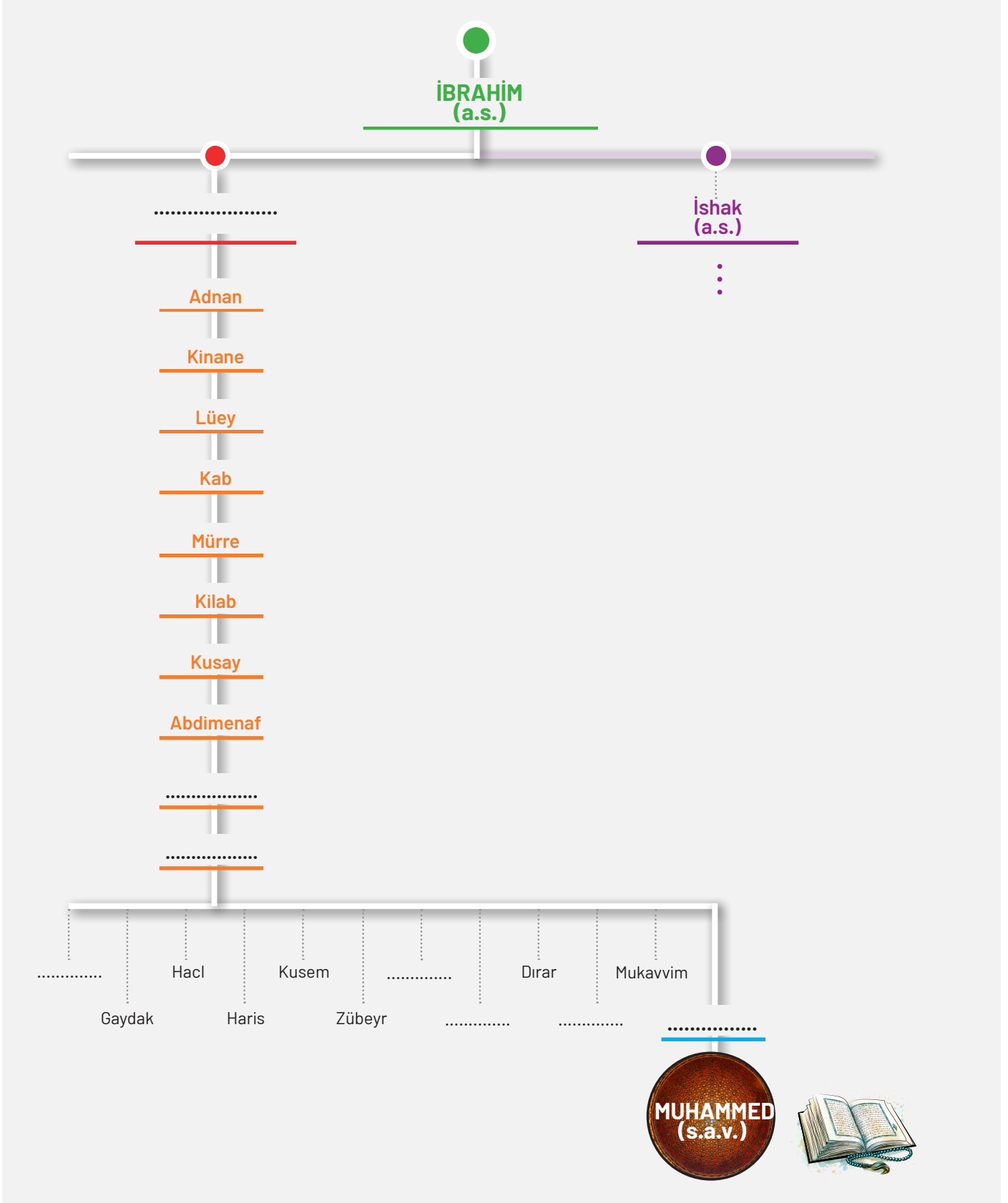
1. Ek-1 çoğaltılarak öğrencilere dağıtılır.
2. Bu etkinlikle nasıl bir sonuca ulaşılacak istendiği açıklanır.
3. Öğrencilerden Peygamberimizin (s.a.v.) soy ağacı ile ilgili verilen tabloyu incelemeleri ve eksik olan kısımları doğru bir şekilde tamamlamaları istenir.
4. Verilen süre sonunda gönüllü öğrencilerin cevapları sınıfta okutulur.
5. Cevaplarla ilgili yanlışlık varsa öğretmen tarafından düzeltilerek etkinlik tamamlanır.

Değerlendirme

Soru ve cevaplarla kazanımın gerçekleşip gerçekleşmediği kontrol edilir.

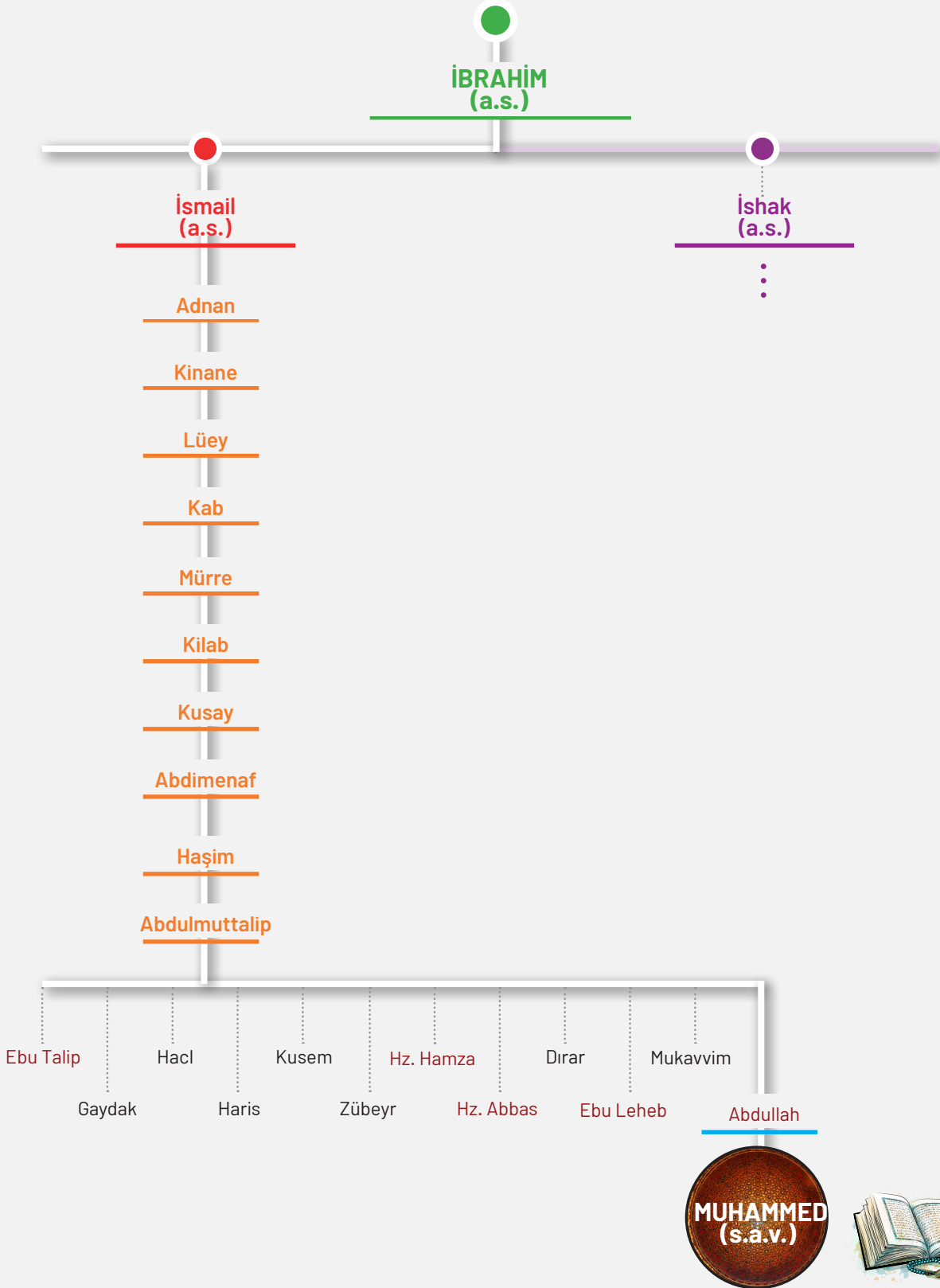


Aşağıda Peygamberimizin (s.a.v.) soy ağacı verilmiştir. Burada boş bırakılan kısımları uygun bir şekilde tamamlayınız.





CEVAP ANAHTARI



10**ETKİNLİK****3****SİYER****2. Ünite: Hz. Peygamber'in
Risalet Öncesi Hayatı****20 dk.****Kazanım: Peygamberimizin çocukluk dönemini açıklar.****Süreç**

1. Ek-1'de yer alan metin tahtaya yazılır veya yansıtılır.
2. Ek-1'in 2 adet çıktısı öğretmende hazır bulundurulur.
3. Ek-1'in çıktılarından biri oyun için kesilmek üzere hazır edilir. Metnin maddeleri işaretli yerlerden kesilerek tek tek maddelere bölünür ve bir kutuya konur.
4. Sınıf 4 gruba ayrılır.
5. Her gruptan bir kişi sırayla gelerek kâğıtlardan birini çeker ve ifadeyi okuduktan sonra hızlıca doğru mu yanlış mı olduğunu söyler.
6. Öğrencinin verdiği cevap öğretmen tarafından tahtadan veya elindeki bir diğer örnek metinden işaretlenir.
7. Sorular bitene kadar oyun bu şekilde devam eder.
8. Oyun sonunda cevaplar hep birlikte değerlendirilir.
9. Her doğru cevap veren kişi grubuna 10 puan kazandırmış olur.
10. Cevaplar değerlendirildikten sonra puanlar toplanır ve birinci seçilen grup belirlenir.

Değerlendirme

Verilen cevapların değerlendirilmesiyle kazanımın gerçekleşip gerçekleşmediği kontrol edilir.



Peygamberimizin (s.a.v.) çocukluk dönemi ile ilgili verilen bilgilerde doğru olanların (D) sütununa, yanlış olanların (Y) sütununa tik (✓) işareti koyunuz.

	D	Y		
1			1	Hız. Peygamber'in yaygın adlarından biri olan Mustafa "seçilmiş" anlamında bir sıfattır.
2			2	Peygamberimizin (s.a.v.) amcası ile birlikte çıktığı Şam yolculuğunda onda farklı hallerin olduğunu gözlemleyerek amcasını uyaran rahibin adı Necaşi idi.
3			3	Peygamberimizin sütanneleri, Ebu Leheb'in cariyesi Süveybe ve Mekke'ye sütannelik için gelen Halime Hatun'dur.
4			4	Sevgili Peygamberimiz 12 yaşında iken amcası Ebu Talib ile birlikte Şam yolculuğuna çıktı.
5			5	Muhammed, Resul-i Ekrem'in isimlerinden olup "övgüye değer bütün güzellikleri ve iyilikleri kendinde toplayan kişi" anlamındadır.
6			6	Peygamberimiz (s.a.v.), altı yaşına kadar sütannesinin yanında kalmıştır.
7			7	Sevgili Peygamberimiz, annesi Âmine ve Ümmü Eymen ile birlikte dayılarını ve babasının kabrini ziyaret etmek üzere Şam'a gitti.
8			8	Peygamberimize (s.a.v.) Muhammed ismini amcası Ebu Talib, Peygamberimizi (s.a.v.) Kâbe'ye götürerek orada koymuştur.
9			9	Peygamberimizi (s.a.v.) annesinin vefatından sonra dedesi Abdülmuttalib yanına almıştır.
10			10	Peygamberimizin dadısının adı Süveybe idi.
11			11	Ahmed ismi Kur'an-ı Kerim'de bir yerde geçmekte ve burada Hz. İsa'nın İsrailoğullarına kendisinden sonra gelecek peygamberi müjdelediği belirtilmektedir.
12			12	Peygamber Efendimiz 6 yaşında iken annesi ve Ümmü Eymen ile çıktıkları yolculuktan dönerken yolda hastalanarak Ebvâ köyünde vefat etti.
13			13	Peygamberimiz amcası ile birlikte Şam'a giderken konakladıkları bölgenin adı Busra idi.
14			14	8 yaşından sonra Peygamber Efendimiz amcası Hz. Abbas'ın yanında kalmaya başlamıştır.
15			15	Peygamber Efendimize annelik yapan Fâtıma bnt. Esed, Ebu Talib'in eşi ve Hz. Ali'nin annesidir.
16			16	Peygamberimizin dedesi Abdülmuttalib doğumunun yedinci gününde akika kurbanı kesip Mekke halkına ziyafet vermiştir.



CEVAP ANAHTARI

	D	Y
1	✓	
2		✓
3	✓	
4		✓
5	✓	
6		✓
7		✓
8		✓
9	✓	
10		✓
11	✓	
12	✓	
13	✓	
14		✓
15	✓	
16		✓

1	Hız. Peygamber'in yaygın adlarından biri olan Mustafa "seçilmiş" anlamında bir sıfattır.	✂
2	Peygamberimizin (s.a.v.) amcası ile birlikte çıktığı Şam yolculuğunda onda farklı hallerin olduğunu gözlemleyerek amcasını uyaran rahibin adı Necaşi idi.	✂
3	Peygamberimizin sütanneleri, Ebu Leheb'in cariyesi Süveybe ve Mekke'ye sütannelik için gelen Halime Hatun'dur.	✂
4	Sevgili Peygamberimiz 12 yaşında iken amcası Ebu Talib ile birlikte Şam yolculuğuna çıktı.	✂
5	Muhammed, Resul-i Ekrem'in isimlerinden olup "övgüye değer bütün güzellikleri ve iyilikleri kendinde toplayan kişi" anlamındadır.	✂
6	Peygamberimiz (s.a.v.), altı yaşına kadar sütannesinin yanında kalmıştır.	✂
7	Sevgili Peygamberimiz, annesi Âmine ve Ümmü Eymen ile birlikte dayılarını ve babasının kabrini ziyaret etmek üzere Şam'a gitti.	✂
8	Peygamberimize (s.a.v.) Muhammed ismini amcası Ebu Talib, Peygamberimizi (s.a.v.) Kâbe'ye götürerek orada koymuştur.	✂
9	Peygamberimizi (s.a.v.) annesinin vefatından sonra dedesi Abdülmuttalib yanına almıştır.	✂
10	Peygamberimizin dadısının adı Süveybe idi.	✂
11	Ahmed ismi Kur'an-ı Kerim'de bir yerde geçmekte ve burada Hz. İsa'nın İsrailoğullarına kendisinden sonra gelecek peygamberi müjdelediği belirtilmektedir.	✂
12	Peygamber Efendimiz 6 yaşında iken annesi ve Ümmü Eymen ile çıktıkları yolculuktan dönerken yolda hastalanarak Ebvâ köyünde vefat etti.	✂
13	Peygamberimiz amcası ile birlikte Şam'a giderken konakladıkları bölgenin adı Busra idi.	✂
14	8 yaşından sonra Peygamber Efendimiz amcası Hz. Abbas'ın yanında kalmaya başlamıştır.	✂
15	Peygamber Efendimize annelik yapan Fâtıma bnt. Esed, Ebu Talib'in eşi ve Hz. Ali'nin annesidir.	✂
16	Peygamberimizin dedesi Abdülmuttalib doğumunun yedinci gününde akika kurbanı kesip Mekke halkına ziyafet vermiştir.	✂

10**ETKİNLİK 4****SİYER****2. Ünite: Hz. Peygamber'in
Risalet Öncesi Hayatı****15 dk.****Kazanım:** Peygamberimizin çocukluk dönemini açıklar.**Süreç**

1. Öğrencilere Ek-1 dağıtılır.
2. Bu etkinlikle nasıl bir sonuca ulaşılacak istendiği açıklanır.
3. Öğrencilerden metinleri okumaları ve soruyu cevaplamaları istenir.
4. Verilen süre sonunda gönüllü öğrencilerin cevapları sınıfta okutularak etkinlik tamamlanır.
5. Etkinlik kâğıdını sergilemek isteyen öğrencilerin çalışmaları sınıf panosunda sergilenir.

Değerlendirme

Soru ve cevaplarla kazanımın gerçekleşip gerçekleşmediği kontrol edilir.

Aşağıdaki metinlerden hareketle Peygamber Efendimizin çocukluğunda kendisi ile ilgilenen ve ona annelik yapan hanımlara karşı olan tutum ve davranışlarını değerlendiren bir yazı kaleme alınız.

"Uzak yakın hiçbir akraba, dost ve arkadaşı ile irtibatı kesmeyen Efendimiz (s.a.v.), sütannesi Halime Hatun ile de irtibatını hiç kesmedi. Fırsat buldukça haberleşip görüştü. Kendisini ziyarete geldiğinde ikramda bulundu. Sevgisini göstermek için hırkasını çıkarıp yere sererek üzerine oturttu. Hâl ve hatırlarını sordu. Efendimiz (s.a.v.) evde kalan kardeşlerini, çocukluğunun geçtiği köyü, köyde yaşayanları tek tek sordu. Sütoğlunun ilgisinden memnun kalan Halime Hanım, sorularını büyük bir keyifle cevapladı. Söz yaşam şartlarından açılınca beldelerindeki kıtlıktan, hayvanlarının öldüğünden ve hayatın zorlaştığından dert yandı. Efendimiz (s.a.v.) sütannesinin anlattıklarına çok üzüldü. Hemen o an kendisine nasıl yardım edebilirim telaşına düştü. Onun yardım arzusu Hz. Hatice'nin gözünden kaçmamıştı. Hz. Hatice, onları memleketlerine yolcu ederken kırk koyun ve köylerine rahatça dönebilmeleri için bir deve hediye etti."

(Belâzurî, Ensâbu'l-eşrâf, C 1, s. 108; Halebî, Sîre, C 1, s. 151.)

Enes b. Mâlik, Efendimiz (s.a.v.) ile yaşadığı bir anıyı şöyle anlatmıştır:

"Allah Resulü (s.a.v.), zaman zaman dadısı Ümmü Eymen'i ziyarete giderdi. Bazen ben de onunla birlikte giderdim. Ümmü Eymen sesini duyunca heyecanla yerinden fırlar, Allah Resulü'nü (s.a.v.) içeri buyur eder, yiyecek içecek ikram ederdi. Allah Resulü (s.a.v.) oruç olduğunda veya bir şey yemek istemediğinde huzursuz olur, ikram ettiği şeyleri yemesi için zorlardı. Bir gün ikram ettiği içeceği almayınca yine ısrar edip kızarak sesini yükseltti. Allah Resulü (s.a.v.) kendisine tepki göstermeyip sadece tebessüm etti. Onu çok sever, hiçbir zaman hiçbir söz veya hareketinden dolayı kızmazdı. Yaptıklarını hoşgörü ve tebessümle karşılardı."

(Müslim, Fedâilü's-sahabe, 18.)

Fâtıma binti Esed, Hz. Ali'nin annesi, amcası Ebu Talib'in hanımıydı. Dedesi vefat ettiğinde yeniden yetim kalınca evinin kapılarını kendisine sonuna kadar açtı. Efendimizi (s.a.v.) bağrına bastı. Öz çocuğu gibi bakıp büyüttü. Yengesinin vefat ettiğini duyunca çok üzülen Efendimiz (s.a.v.), "Sen benim annemden sonraki annemdin. Karnımı doyurur, giydirir, bana bakar, güzel yiyecek olduğunda kendin yemez bana yedirirdin..." buyurarak duygularını dillendirdi.

(Taberânî, el-Mu'cemü'l-kebir, C 24, s. 352.)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Kazanım: Peygamberimizin gençlik döneminin genel özelliklerini açıklar.

Süreç

1. Öğrencilere Ek-1 dağıtılır.
2. Bu etkinlikle nasıl bir sonuca ulaşılacak istendiği açıklanır.
3. Tiyatroda gerekli olacak dekor ürünleri önceden öğretmen tarafından hazırlanır.
4. Öğrencilerden tiyatro metnini okumaları istenir.
5. Tiyatro metninin canlandırılması için öğretmen tarafından gönüllü öğrenciler arasında görev dağılımı yapılır.
6. Tiyatro metninin canlandırılması için ortam hazırlanır.
7. Sırasıyla 1. ve 2. perde canlandırılır.
8. Öğretmen tarafından Peygamber Efendimizin de bu oluşumda yer almasının onun gençlik dönemindeki ahlaki özellikleri açısından değerlendirilmesi istenir.
9. Gönüllü öğrencilere söz hakkı verilerek etkinlik sonlandırılır.

Değerlendirme

Soru ve cevaplarla kazanımın gerçekleşip gerçekleşmediği kontrol edilir.

Hilfû'l-Fudûl cemiyetinin oluşumu ile ilgili aşağıda verilen tiyatro metnini okuyunuz. Metinle ilgili görev dağılımı yaparak metni canlandırınız. Peygamber Efendimizin de bu oluşumda yer almasını, onun gençlik dönemindeki ahlaki özellikleri açısından değerlendiriniz.

HİLFÜ'L-FUDÛL

1. Perde

(Bir pazar yeri kurulur ve birkaç satıcı mallarını satmak için tezgâhın başında beklerler.)

Âs b. Vâil (Yemenli adamın sattığı kumaşları inceleyerek):

- Bu malların hepsini ne kadara veriyorsun?

Yemenli adam:

- Hepsi 100 dinara olur.

Âs b. Vâil:

- O zaman hepsini alıyorum.

(Âs b. Vâil kumaşları alarak parasını vermeden oradan uzaklaşmaya başlar.)

Yemenli adam:

- Ne yapıyorsun sen, mallarımın parasını vermedin!

Âs b. Vâil:

- Ben bu şehrin en önemli adamlarından biriyim! İstersem parasını verir, istemezsem vermem!

Yemenli adam:

- Yardım edin, bana yardım edin! Bu adam mallarımı aldı, parasını vermedi! (diyerek feryat etmeye başlar.)

(Adamın feryatlarına aldırmayan Âs oradan uzaklaşır.)

(Yemenli adam, yardım istemek için Kâbe'ye koşar. Kâbe'nin yanında Mekke'nin ileri gelenlerinden bir grup oturuyordur.)

Yemenli adam Kâbe'nin etrafında oturan Kureyşlilere,

- Âs b. Vâil, mallarımı aldığı hâlde paramı ödemedi. Lütfen bana yardımcı olun! Malımı ya da paramı geri alın!

(Orada oturanlar adamı önemsemeyip kendi aralarında konuşmaya devam eder.)

Kureyşlilerden biri:

- Ne istiyorsun yabancı! Git kendi işini kendin hallet! Bizi meşgul edip durma! (diyerek eliyle adamı uzaklaştırmaya çalışır. Adam da oradan uzaklaşır.)

(Yemenli adam yüksek bir yere çıkar.)

Yemenli adam:

- Ey Mekkeliler! Sizin içinizden bir adam benim mallarımı aldı paramı da vermedi! Siz bu kutsal şehrin ve Kâbe'nin ev sahiplerisiniz! Bu haksızlığa göz yummak size yakışır mı?

(Kâbe'de oturan grubun içerisinde Zübeyr b. Abdülmuttalib ayağa kalkar.)

Zübeyr b. Abdülmuttalib:

- Adamın sözlerini yok sayamayız. Bu sorunu hemen şimdi burada çözmeliyiz.

(Orada bulunanlar pek dikkate almaz.)

2. Perde

(Zübeyr b. Abdülmuttalib ve Hilfû'l-fudûl'da bulunacak olanlar bir araya gelip otururlar. Abdullah b. Cüd'an da ev sahibi olarak oradadır. Abdullah b. Cüd'an onlara bir şeyler ikram eder.)

İçlerinden biri:

- Allah'ın evinin bulunduğu şu beldede, insanlara inanılmaz haksızlıklar yapılıyor. Bu duruma bir

an önce müdahale etmeliyiz.
(Diğerleri de onu tasdikler.)

Zübeyr b. Abdülmuttalib:

- O halde bugün burada bir söz verelim! Her ne şartla olursa olsun zalimin karşısında olacağımız ve hep birlikte haksızlıklarla mücadele edeceğimiz konusunda sözleşelim.
(Orada bulunanlar Zübeyr b. Abdülmuttalib'i onaylarlar.)

Zübeyr b. Abdülmuttalib:

- O zaman ilk iş olarak Yemenli adamın uğradığı haksızlığı gidermek için Âs b. Vâil'e gidelim.
(Oradakiler hep birlikte ayağa kalkarak Âs b. Vâil'in kapısını çalarlar.)

İçlerinden biri Âs b. Vâil'e:

- Ya adamın mallarını ya da parasını ver! Artık bu kutsal şehirde haksızlık yapılmasına izin vermeyeceğiz! Hep birlikte mücadele edeceğiz!

(Âs b. Vâil, kapısına dayanan kalabalığı görünce itiraz edemez ve getirip malları Zübeyr b. Abdülmuttalib'e teslim eder.)

(Âs b. Vâil'den aldıkları mallarla birlikte çarşıda Yemenli adamın yanına giderler.)

Zübeyr b. Abdülmuttalib:

- Buyur, bunlar senin malların. Korkma, burası güvenli şehir olan Mekke'dir. Bizler bundan sonra burada kimseye zulmedilmesine izin vermeyeceğiz!

Yemenli adam (sevinçle):

- Kâbe'nin sahibi olan Allah'a şükürler olsun! Sizler benim mallarımı kurtardınız, bu şehre yakışanı yaptınız.

(Bk. İbn Kesîr, es-Sîre, C 1, s. 128-129.)

Not: Parantez içinde olan kısımlar canlandırma esnasında oyuna dâhil edilir.

Tiyatro Oyunu İçin Rol Dağılımı

Yemenli Adam:

Pazarda satıcılık yapan 2 kişi:

1.

2.

Âs b. Vâil:

Zübeyr b. Abdülmuttalib:

Abdullah b. Cüd'an:

Kureş'in ileri gelenlerini temsilen 5 oyuncu:

1.

2.

3.

4.

5.

Hilfû'l-fudûl cemiyetine katılanları temsilen 5 oyuncu:

1.

2.

3.

4.

5.

Kazanım: Peygamberimizin gençlik döneminin genel özelliklerini açıklar.

Süreç

1. Öğrencilere Ek-1 dağıtılır.
2. Bu etkinlikte nasıl bir sonuca ulaşılacak istendiği açıklanır.
3. Öğrencilerden öncelikle metni okumaları ve boşlukları uygun kelimelerle tamamlamaları, daha sonra ise verilen şablona Peygamberimizin ilk eşi ve çocuklarının isimlerini yazmaları istenir.
4. Verilen süre sonunda gönüllü öğrencilerin cevapları sınıfta okutularak etkinlik tamamlanır.
5. Etkinlik kâğıdını sergilemek isteyen öğrencilerin çalışmaları sınıf panosunda sergilenir.

Değerlendirme

Verilen cevapların değerlendirilmesiyle kazanımın gerçekleşip gerçekleşmediği kontrol edilir.



A. Verilen metindeki boşlukları uygun kelimelerle tamamlayınız.

Hz. Aişe

Hz. Muhammed
(s.a.v.)Nefise bnt.
Münye

Ebu Tâlib

Meysere

Hz. Hatice

Tâhire

Hz. Hamza

Peygamber Efendimizin ilk eşi validemizdir. Ona Cahiliye Dönemi'nde iffetinden dolayı lakabı verilmişti. Soylu ve zengin bir kadındı. Kureys'in ileri gelenlerinden bazıları kendisiyle evlenmek istediysede o bu teklifleri reddetti.

..... yirmi beş yaşına geldiği sıralarda maddî durumu bozulan Mekke'nin tanınmış tüccarlarından Hz. Hatice'ye müracaat ederek kendisinden Şam'a gidecek kervanında yeğenini de dâhil etmesi talebinde bulundu. Hz. Hatice bu teklifi çok sıcak karşıladı. Hz. Hatice, dürüstlüğü ve ahlakı hakkında bilgi sahibi olduğu Hz. Muhammed'i (s.a.v.) yanında yardımcısı Meysere'yi de görevlendirerek belli bir ücret karşılığında daha önce hiçbir ortağına emanet etmediği kadar fazla mal ile Şam'a uğurladı. Resulullah (s.a.v.) bu yolculuktan oldukça yüksek kâr elde ederek döndü. Yolculukları boyunca kendisini gözlemleme imkânı bulan, Hz. Peygamber hakkında edindiği birçok olumlu intibayı Hz. Hatice ile paylaştı. Bu süreçten sonra Hz. Hatice Hz. Peygamber'le evlenmeyi istemişti. Yaptığı istişarelerden sonra Hz. Peygamber, amcaları ile birlikte Hz. Hatice'nin evine giderek onu ailesinden istedi. İki tarafın da uygun bulmasından sonra Hz. Muhammed (s.a.v.) Hz. Hatice ile nikâhlanarak mutlu bir yuva kurdu.

B. Şablonda boş bırakılan yerlere Peygamberimizin (s.a.v.) ilk eşi ve bu evliliğinden olan çocuklarının ismini yazınız.

Hz. Peygamber -

.....

.....

.....

.....

.....

.....

CEVAP ANAHTARI

A.

Hz. Aişe

Hz. Muhammed
(s.a.v.)Nefise bnt.
Münye

Ebu Tâlib

Meysere

Hz. Hatice

Tâhire

Hz. Hamza

Peygamber Efendimizin ilk eşi **Hz. Hatice** validemizdir. Ona Cahiliye Dönemi'nde iffetinden dolayı **Tâhire** lakabı verilmişti. Soylu ve zengin bir kadındı. Kureyş'in ileri gelenlerinden bazıları kendisiyle evlenmek istediye de o bu teklifleri reddetti.

Hz. Muhammed (s.a.v.) yirmi beş yaşına geldiği sıralarda maddî durumu bozulan **Ebu Tâlib** Mekke'nin tanınmış tüccarlarından Hz. Hatice'ye müracaat ederek kendisinden Şam'a gidecek kervanında yeğenini de dâhil etmesi talebinde bulundu. Hz. Hatice bu teklifi çok sıcak karşıladı. Hz. Hatice, dürüstlüğü ve ahlakı hakkında bilgi sahibi olduğu Hz. Muhammed'i (s.a.v.) yanında yardımcısı Meysere'yi de görevlendirerek belli bir ücret karşılığında daha önce hiçbir ortağına emanet etmediği kadar fazla mal ile Şam'a uğurladı. Resulullah (s.a.v.) bu yolculuktan oldukça yüksek kâr elde ederek döndü. Yolculukları boyunca kendisini gözlemleme imkânı bulan **Meysere**, Hz. Peygamber hakkında edindiği birçok olumlu intibayı Hz. Hatice ile paylaştı. Bu süreçten sonra Hz. Hatice Hz. Peygamber'le evlenmeyi istemişti. Yaptığı istişarelerden sonra Hz. Peygamber, amcaları ile birlikte Hz. Hatice'nin evine giderek onu ailesinden istedi. İki tarafın da uygun bulmasından sonra Hz. Muhammed (s.a.v.), Hz. Hatice ile nikâhlanarak mutlu bir yuva kurdu.

B.

Hz. Peygamber - **Hz. Hatice**

Kâsım

Zeyneb

Rukiyye

Ümmü
Gülsüm

Fâtıma

Abdullah

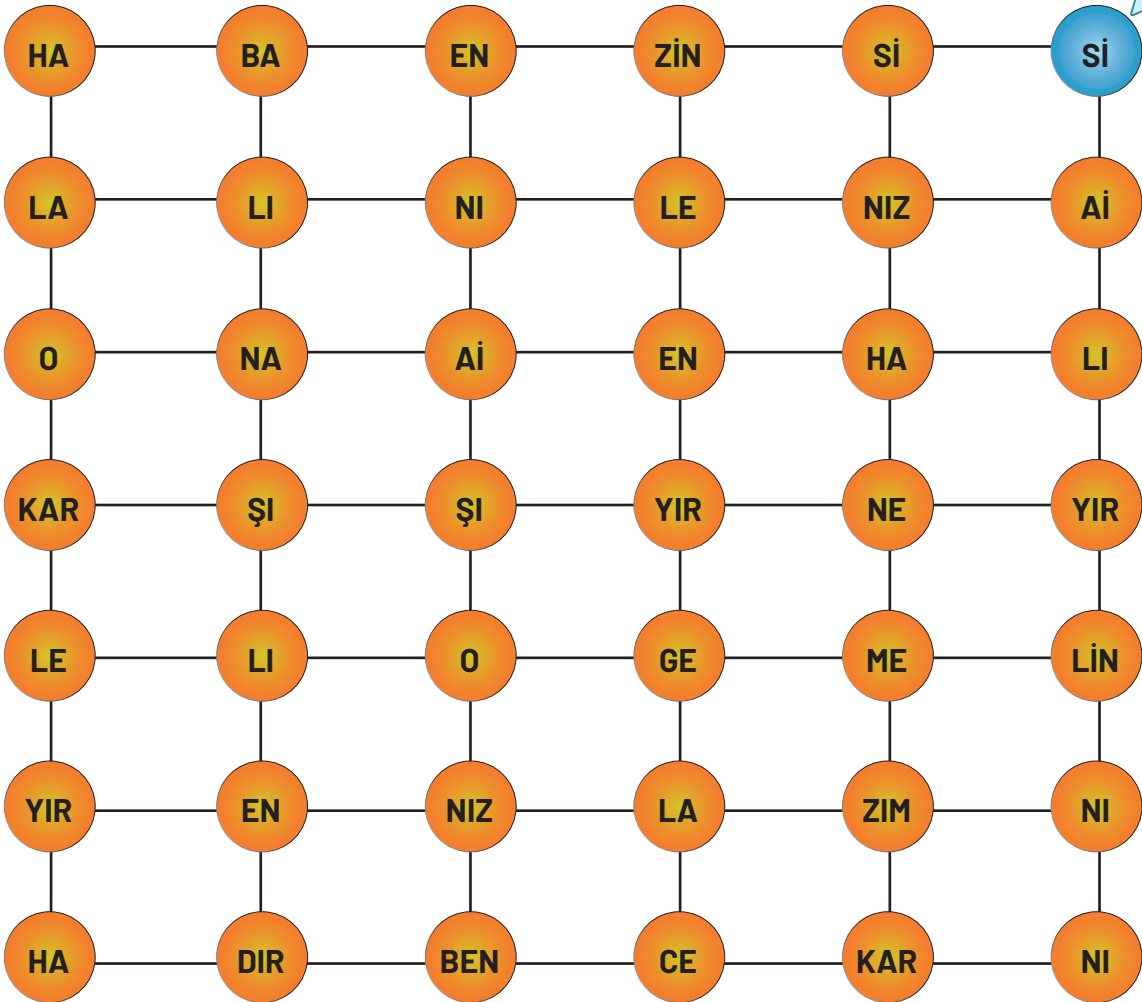
Kazanım: Peygamberimizin aile bireyleri ile ilişkilerini ideal bir model olarak benimser.

Süreç

1. Öğrencilere Ek-1 dağıtılır.
2. Öğrencilerden bulmacada yer alan heceleri, ok işaretinin olduğu heceden başlamak suretiyle birleştirerek ayeti bulmaları istenir.
3. Bulmacada ilerlenecek yön için bulmacanın altında yer alan yönergeyi izlemeleri sağlanır.
4. Her hece için hangi yöne doğru gidileceğini gösteren yönergenin altına bulunan hecelerin yazılması sağlanır.
5. Yönler ile ilgili pusula görüntüsünden yardım alınabileceği söylenir.
6. Gönüllü öğrencilere tamamlanan hadis-i şerif okutulur. Yanlışlık varsa öğretmen tarafından düzeltilir.
7. Bulunan hadis-i şerifin Peygamberimizin (s.a.v.) aile bireyleri ile ilişkileri bağlamında yorumlanması istenir.
8. Gönüllü öğrencilere söz hakkı verilerek hadis-i şerif ile ilgili açıklamalar yapılır.

Aşağıdaki şemada ok işaretinin gösterdiği heceden başlamak suretiyle alttaki yönergenin gösterdiği yönleri pusula yardımıyla takip ederek heceleri yazınız ve hadis-i şerifi bulunuz. Hadis-i şerifin verdiği mesajla ilgili görüşlerinizi arkadaşlarınızla paylaşınız.

Örnek: 2 KD = Kuzeydoğu yönünde iki adım ilerleyiniz.



	2 B	2 G	1 D	1GD	1 K	1KB	1D	2 B	1KD	3 G	4 B	2 D	3 K
Si													
2B	3 GD	2 KB	1GB	1 K	2 D	4 G	1GB	6 K	2 G	2 GD	2 D	2 GB	1 B
4 K	2 GB	4 D	2 G	3 KB	2 G	1GB	1 K	1KD	1D	1GD	2 D	1 G	1KB



CEVAP ANAHTARI

	2 B	2 G	1 D	1 GD	1 K	1 KB	1 D	2 B	1 KD	3 G	4 B	2 D	3 K
Sİ	ZİN	EN	HA	YİR	LI	NİZ	Aİ	LE	Sİ	VE	KAR	Şİ	EN
2B	3 GD	2 KB	1 GB	1 K	2 D	4 G	1 GB	6 K	2 G	2 GD	2 D	2 GB	1 B
HA	YİR	LI	O	LA	NI	NİZ	DIR	BA	NA	GE	LİN	CE	BEN
4 K	2 GB	4 D	2 G	3 KB	2 G	1 GB	1 K	1 KD	1 D	1 GD	2 D	1 G	1 KB
Aİ	LE	ME	KAR	Şİ	EN	HA	YİR	LI	O	LA	NI	NI	ZİM

"Sizin en hayırlınız ailesine karşı en hayırlı olanınızdır, bana gelince, ben aileme karşı en hayırlı olanınızım."

(Tirmizî, Menâkıb, 63.)

Kazanım: Peygamberimizin aile bireyleri ile ilişkilerini ideal bir model olarak benimser.

Süreç

1. Öğrencilere Ek-1 dağıtılır.
2. Bu etkinlikte nasıl bir sonuca ulaşmak istendiği açıklanır.
3. Öğrencilerden metinleri okumaları ve Peygamberimizin (s.a.v.) aile hayatının özellikleri ile ilkeler çıkarmaları istenir.
4. Verilen süre sonunda gönüllü öğrencilerin cevapları sınıfta okutularak etkinlik tamamlanır.
5. Etkinlik kâğıdını sergilemek isteyen öğrencilerin çalışmaları sınıf panosunda sergilenir.

Değerlendirme

Verilen cevapların değerlendirilmesiyle kazanımın gerçekleşip gerçekleşmediği kontrol edilir.

Verilen metinlerden faydalanarak Peygamberimizin (s.a.v.) aile hayatının genel özelliklerini sıralayınız.

Hız. Peygamber, aile bireylerini sever ve onlara değer verirdi. Kadına değer verilmeyen bir toplumda yaşayan Allah Resulü, kadına hak ettiğı büyük şerefi kazandırmış, kadınları erkeklerin mülkiyetindeki bir mal veya köle değil, aynı haklara sahip kişi(lik)ler olarak kabul etmiştir. Erkeğın aile reisi olmakla birlikte kadın üzerinde mutlak hâkim ve otorite olmadığını; kutsal kabul edilen aile kurumunun sevgi, şefkat ve merhamet üzerine kurulduğunu belirtmiştir. Nitekim hastalandığında dahi Hz. Âişe'nin odasında kalmak için de diğer hanımlarından izin alması, O'nun nezaket sahibi bir insan olduğunun yanı sıra eşlerine değer verdiğinin en somut göstergesi ve açık bir kanıttır. Eşlerin birbirlerinin üstünlük ve faziletli yönlerini söylemeleri, takdir ve teşekkür etmeleri ve değer vermeleri iletişim açısından önemlidir.

(Nevzat Aydın, Bayburt Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 2015 C 10, S 1, s. 109.)

Allah Resulü (s.a.v.) bir gün mescitte insanlara hitap etmekteydi. Yürümeye yeni başlayan torunları Hasan ve Hüseyin (r.a.) düşe kalka mescide girdiler. Peygamberimiz(s.a.v.)minberden inip onları kaldırdı ve şöyle buyurdu: "Şu yavrularımın düşe kalka yürüyüşlerini görünce kıyamadım. Vaazımı kesip onları kucağıma almadan yapamadım."

(İbn Mace, Libas, 20; Tirmizî, Menâkıb, 30; Ebu Dâvud, Salât, 17; Nesâî, Cuma, 30.)

Hız. Peygamber bir gün Hz. Fatıma'nın evindeyken Hz. Hasan uyanıp süt istemişti. Peygamberimiz (s.a.v.) hemen kalkmış, torunu için süt sağmıştı. O sırada uyanıp sütü gören Hz. Hüseyin dedesinin yanına giderek sütü ağabeyinden önce içmek istemişti. Resulullah (s.a.v.) sütü ona değil Hz. Hasan'a verdi. Buna şahit olan Hz. Fatıma, Hasan'ı (r.a.) mı daha çok sevdiğini sorduğunda ise Peygamberimiz(s.a.v.), "Hayır, o Hüseyin'den önce istemişti." diye cevap vermiştir.

(bk. Ahmed b. Hanbel, Müsned, C 1, s. 101.)

Kazanım: Peygamberimizin nübüvvet öncesi erdemli davranışlarını kendine örnek alır.

Süreç

1. Öğrencilere İslam'ı anlamada Peygamberimizin (s.a.v.) hayatını öğrenmenin önemi ile ilgili bir etkinlik yapacakları bildirilir.
2. Öğrencilere bu etkinlikte nasıl bir sonuca ulaşmak istendiği açıklanır.
3. Önceden hazırlanan ve çoğaltılan Ek-1 dağıtılır.
4. Öğrencilerden Ek-1'deki yönerge doğrultusunda soruları yanıtlamaları istenir.
5. Soruların yanıtlanmasından sonra gönüllü öğrencilere söz hakkı verilir. Cevapların sınıfla paylaşılması sağlanır.
6. Cevaplar öğretmen tarafından değerlendirilerek etkinlik tamamlanır.



Aşağıdaki şiiri okuyarak Peygamberimizin (s.a.v.) Kâbe hakemliğinde nasıl bir yol izlediğini ve bu olayın onun hangi özelliklerini gösterdiğini açıklayınız.

HACER-ÜL ESVEL

On yıl geçti... Kâbe sellerden çökük
Çürümüş temeli, dört yanı dökük
Dediler: edelim yeniden bina...
Kureysliler ona çoktan âşına;
İbrahim resulden kalma değeri;
Ama herşey gibi değişmiş yeri.
Tevhid makamında dizilerle put;
Bilinmiyor, ismi bilinen mabut
Bina tamamlandı, Karataş'ta iş;
Hemen her kabile kılıcı çekmiş
Taşı ben koyarım yerine, diyor...
Bir şeref kavgası kopmuş, gidiyor.
Biri dedi: "Size en güzel çare:
Kollayalım, geçip bir kenar yere;
Kâbe'ye ilk gelen hakem tutulsun;
Ne karar verirse yerini bulsun!"
Sessiz, beklediler... İlk gelen O'ydu.
Karataş'ı bir bez üstüne koydu.
Dedi: "Uçlarından tutun hepiniz!
Taşıym ve ardım sıra geliniz!"
Taşı elleriyle yerleştiren O...
Şaşkın yığınları birleştiren O...
Dikildi toprağa, böylece, evet;
Şanlı Cennet taşı Hacer-ül esvet...



(Necip Fazıl Kısakürek, Esselam, Büyük Doğu Yayınları, İstanbul, 2015, s. 48-49.)

.....

.....

.....

.....

.....

10**ETKİNLİK 10****SİYER****2. Ünite: Hz. Peygamber'in Risalet Öncesi Hayatı****15 dk.****Kazanım:** Peygamberimizin nübüvvet öncesi erdemli davranışlarını kendine örnek alır.**Süreç**

1. Öğrencilere önceden hazırlanan Ek-1 dağıtılır.
2. Öğrencilere bu etkinlikte nasıl bir sonuca ulaşılacak istendiği açıklanır.
3. Öğrencilerden Ek-1'de yer alan Öz Değerlendirme Formu'na Peygamberimizin (s.a.v.) ahlaki özellikleri ile ilgili örnekler yazmaları ve kendilerini bu özellikler açısından değerlendirmeleri istenir.
4. Süre sonunda isteyen öğrencilerden form maddeleri ve verdikleri cevapları ve yüksek sesle okumaları istenir.
5. Etkinlik kâğıdını sergilemek isteyen öğrencilerin çalışmaları sınıf panosunda sergilenir.

Değerlendirme

Soru ve cevaplarla kazanımın gerçekleşip gerçekleşmediği kontrol edilir.

Aşağıdaki tabloya verilen örnekten hareketle Peygamber Efendimizin ahlaki özellikleri ile ilgili örnekler yazarak kendinizi değerlendiriniz.

ÖZDEĞERLENDİRME FORMU

Öğrencinin

Adı ve Soyadı :

Sınıfı ve Numarası :

PEYGAMBERİMİZİN (S.A.V) AHLAKİ ÖZELLİKLERİ	DERECELER		
	Her zaman	Bazen	Hiçbir zaman
1. Bir söz verdiğinde muhakkak sözünde dururdu. Bende Peygamberimizin (s.a.v.) bu özelliğini kendime örnek alarak verdiğim sözde dururum.			
2.			
3			
4.			
5.			
6.			

Kazanım: Peygamberimizin Hira'daki tefekkür sürecini değerlendirir.

Süreç

1. Öğrencilere Ek-1 dağıtılır.
2. Öğrencilere bu etkinlikte nasıl bir sonuca ulaşılacak istendiği açıklanır.
3. Öğrencilerden metni okumaları ve soruların cevaplarını bulmaları istenir.
4. Verilen süre sonunda gönüllü öğrencilerin cevapları sınıfta okutularak etkinlik tamamlanır.
5. Etkinlik kâğıdını sergilemek isteyen öğrencilerin çalışmaları sınıf panosunda sergilenir.

Aşağıdaki soruları metne göre cevaplayınız.

"Hz. Peygamber 35 yaşından sonra Hira'da uzlete çekilmeye başlamıştır. O burada vahiy alana kadar zaman zaman tek başına kalmıştır. Vahiy meleği ilk vahyi burada iken getirmiştir. Hz. Muhammed'in burayı uzlet için tercih etmesinde kendisinden önce Mekkelilerden örneklerin bulunması etkili olmuştur. Zira Hz. Peygamber'den önce dedesi Abdülmuttalib ve daha başkaları da cahiliye döneminde yaşamakla birlikte bu yaşamın bir an olsun dışına çıkabilmek, kendi benliklerini düşünebilmek, nereden gelip nereye doğru gitmekte olduklarını idrak edebilmek, nefisleriyle mürakabeye dalabilmek için uzlete çekilmişlerdi.

Kâbe'yi çok seven Hz. Peygamber için Kâbe'den uzak kalmak gerçekten zor olacaktı. Bu sebeple de Hz. Peygamber, uzlet hayatıyla birlikte Kâbe'den de uzak kalmamak, onu her an temaşa edebilmek, belki de aradaki uzaklığı bir kenara bırakarak kendisini tavaf alanında hissedebilmek için en uygun yer olarak görünen Hira'yı tercih etmişti. Zira burası Mekke'nin keşmekeşliğinden, şehrin kalabalığından ve problemlerinden uzak bir yerde ve nispeten ulaşımı zor olduğu için insanların rastgele uğrak alanı olmayan bir yerde bulunması sebebiyle uzlet için çok uygun bir yerdi. Ayrıca hem şehre hem de ailesine ihtiyaç duyduğunda ulaşması bakımından fazlaca uzak sayılamayacak bir yerdeydi. Bir aile reisi olarak Hz. Peygamber, ailesinin ihtiyaçlarını gidermek veya azığı bittiğinde tedarik etmek üzere buradan şehre ve evine kolayca ulaşabilirdi. Benzer şekilde kendisine azık getirenleri de zora sokmamış olurdu."

(bk. Ünal Kılıç, "Hz. Peygamber'in Nübüvvet Öncesi Uzlet İçin Hira Mağarası'nı Seçmesi Üzerine Bazı Mülahazalar", İstem, 12/24, 2014, s. 3 -11.)

1. Sizce Peygamberimiz (s.a.v.) niçin belirli dönemlerde Hira Mağarası'na giderek uzlete çekilirdi?

.....

.....

.....

2. Peygamberimizin (s.a.v.) tefekkür için Hira Mağarası'nı tercih etmesinin sebepleri nelerdir?

.....

.....

.....

Kazanım: Peygamberimizin Hira'daki tefekkür sürecini değerlendirir.

Süreç

1. Ek-1 öğrencilere dağıtılır veya tahtaya yansıtılır.
2. Bu etkinlikte nasıl bir sonuca ulaşılacak istendiği açıklanır.
3. Öğrencilerden Ek-1'de yer alan görselleri incelenmeleri ve Peygamberimizin (s.a.v.) tefekkür için niçin Hira Mağarası'nı tercih ettiği ve tefekkür süreci hakkındaki görüşlerini ifade etmeleri istenir.
4. Söz almak isteyen öğrencilerin konuşmasına izin verilir.
5. Öğrenciler tarafından ortaya konulan düşünceler öğretmen tarafından değerlendirilerek etkinlik tamamlanır.

Aşağıda Hz. Peygamber'in nübüvvet öncesi tefekkür için sık sık gittiği ve orada kaldığı Hira Mağarası ile ilgili fotoğraflar yer almaktadır. Fotoğrafları inceleyerek Peygamberimizin (s.a.v.) tefekkür için niçin Hira Mağarası'nı tercih ettiği ve tefekkür süreci hakkında konuşunuz.

